SAYI: 49

MCLEGAL
Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

VERİ & TEKNOLOJİ HUKUKU BÜLTENİ

ŞUBAT 2025

GÜNCEL HABERLER

- Yurt Dışına Kişisel Veri Aktarımında Kullanılacak Standart Sözleşmelerde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlara İlişkin Kamuoyu Duyurusu Yayımlandı
- Şubat Ayı İçerisinde Bildirilen Kişisel Veri İhlali
- Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesine İlişkin Rehber Yayımlandı

GLOBAL GELİŞMELER

- OECD Raporu: Veri Düzenlemelerinin Ekonomik Etkileri Üzerine Yeni Bulgular
- Kişisel Verilerin ABD'ye Aktarımı Hakkında Bilgilendirme
- Çocukların Dijital Dünyada Güvenliği İçin BEUC'tan Öneriler
- Veri Koruma Etki Değerlendirmeleri İçin Yol Haritası
- İspanya Veri Koruma Kurumu AEPD'den GDPR İhlali Nedeniyle 100.000 Euro Para Cezası

SÜRDÜRÜLEBİLİR DİJİTAL DÖNÜŞÜM

Dünya genelinde çevresel sorunların giderek arttığı bir dönemde, yeşil teknolojiler ve sürdürülebilir çözümler 2025'in en önemli gündem maddelerinden biri haline geldi. Artan karbon salınımı, enerji krizi ve doğal kaynakların hızla tükenmesi, teknoloji sektörünü daha çevre dostu ve sürdürülebilir inovasyonlar geliştirmeye yönlendirdi. Şubat 2025 itibarıyla, yenilenebilir enerji kaynakları, enerji verimliliği sağlayan veri merkezleri ve düşük karbon ayak izine sahip yapay zeka modelleri gibi yeni çözümler teknoloji dünyasında öne çıkıyor.

Yeşil veri merkezleri, büyük teknoloji şirketlerinin sürdürülebilirlik hedeflerinde kritik bir rol oynuyor. Google, Microsoft ve Amazon gibi dev şirketler, karbon nötr veri merkezleri kurarak enerji tüketimini minimize etmeye odaklanıyor. Bu merkezler, güneş ve rüzgar enerjisi gibi yenilenebilir kaynaklarla çalışırken, yapay zeka destekli soğutma sistemleri sayesinde enerji kullanımını optimize ediyor. Böylece, teknoloji altyapılarının çevresel etkisi önemli ölçüde azaltılıyor.

Sürdürülebilirlik konusunda yapay zeka ve nesnelerin interneti (IoT) teknolojileri de ön planda. Akıllı şehir projeleri, enerji tüketimini dengeleyen yenilikçi şehir şebekeleri ile çevre dostu bir yaşam alanı sunuyor. Ayrıca, elektrikli araçlar ve akıllı ulaşım sistemleri sayesinde karbon salınımı azaltılırken, geri dönüşüm teknolojileri daha verimli hale getiriliyor.

GÜNCEL HABERLER

YURT DIŞINA KİŞİSEL VERİ AKTARIMINDA KULLANILACAK STANDART SÖZLEŞMELERDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLARA İLİŞKİN KAMUOYU DUYURUSU YAYIMLANDI

Yurt dışına kişisel veri aktarımına ilişkin yapılan başvurular sonucunda tespit edilen ve dikkat edilmesi gereken hususlar aşağıda sıralanmıştır:

1. İmza Zorunluluğu: Standart sözleşme, aktarım tarafları veya yetkili temsilciler tarafından imzalanmalıdır. Geçerli imza bulunmayan sözleşme geçerli sayılmayacaktır.
2. Türk Borçlar Kanunu'na Uygunluk: İmzaların 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na uygun olması gerekmektedir.
3. Çift Dilli Sözleşme: Standart sözleşme Türkçe ve diğer bir dilde düzenlenmişse, her iki tarafın imzalarının Türkçe metin üzerinde bulunması gerekmektedir.
4. Temsile Yetki: Standart sözleşmeyi imzalayan kişilerin yetkili olduklarına dair belgeler, sözleşme ile birlikte Kurum'a sunulmalıdır.
5. Sözleşme Metni ve Tevsik Edici Belgeler: Sözleşmede taraf isimlerinin doğru ve eksiksiz olması gerekmektedir. Ayrıca, tevsik edici belgelerde imzalayan kişilerin isimlerinin belirtilmesi zorunludur.
6. Bildirim Yükümlülüğü: Standart sözleşme, imzaların tamamlanmasından itibaren beş iş günü içinde Kurum'a bildirilecektir. Bildirimde, imza tarihleri ve iletişim bilgileri açıkça belirtilmelidir.
7. Yabancı Ülke Belgeleri: Yabancı ülkelerde düzenlenmiş resmi belgeler, apostil şerhiyle birlikte sunulabilir. Apostil şerhi olmayan belgelerin tasdik edilerek Kurum'a sunulması gerekmektedir.
8. Noter Onaylı Çeviriler: Yabancı dildeki belgelerin noter onaylı Türkçe çevirileri de Kurum'a sunulmalıdır.
9. Geçmişe Dönük Uygulama: Sözleşmeye "yürürlük tarihi" gibi ibareler eklenmemelidir.
10. Değişiklikler: Standart sözleşme metinleri üzerinde yalnızca seçimlik ya da alternatif maddelerde değişiklik yapılabilir. Diğer kısımlarında herhangi bir değişiklik yapılmamalıdır.

İlgili kamuoyu duyurusuna buradan ulaşabilirsiniz.

GÜNCEL HABERLER

ŞUBAT AYI İÇERİSİNDE BİLDİRİLEN KİŞİSEL VERİ İHLALLERİ

Asilkar Hızlı Kargo Taşımacılık

Veri sorumlusu sıfatını haiz Asilkar Hızlı Kargo Taşımacılık Ticaret Anonim Şirketi tarafından Kurula iletilen veri ihlal bildirimlerinde özetle:

- Yetkisiz kişi/kişiler tarafından sistem kullanıcılarının kullanıcı adı ve parola bilgileri ele geçirilerek, hizmet alınan Ajannet Bilişim Hizmetleri Sanayi Ticaret Ltd. Şti. terminal sunucularına uzak bağlantıyla kullanıcı hesaplarına erişildiği,
- İhlalin 30.01.2025 tarihinde başladığı ve 03.02.2025 tarihinde whatsapp üzerinden gönderilen mesaj ile tespit edildiği,
- Söz konusu saldırı sonucu yalnızca dosya ismi olarak kullanılmış 16 çalışan/kullanıcının ad ve soyad bilgisine yetkisiz erişim sağlandığı; yalnızca terminal sunucuya yetkisiz erişim gerçekleştiğinden, bu dosyalar içindeki uygulamayı kullanabilmeleri için ilave kullanıcı adı ve parola bilgisi girmeden verilere program üzerinden erişilemediği,

bilgilerine yer verilmiştir.

Konuya ilişkin inceleme devam etmekle birlikte, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 13.02.2025 tarih ve 2025/353 sayılı Kararı ile söz konusu veri ihlal bildiriminin Kurumun internet sayfasında ilan edilmesine karar verilmiştir.

İlgili karara buradan ulaşabilirsiniz.

Afyon Kocatepe Üniversitesi

Veri sorumlusu sıfatını haiz olan Afyon Kocatepe Üniversitesi tarafından Kurula iletilen veri ihlal bildiriminde özetle;

- İhlalin, veri işleyene ait system_admin adlı kullanıcı hesabının parolası ile uzaktan eğitim sisteminde yer alan verilere erişmesiyle gerçekleştiği,
- İhlalin 20.01.2025'te başladığı ve aynı gün içinde ihlalin tespit edilip sona erdirildiği,
- İhlalin yetkisiz üçüncü kişi tarafından, uzaktan eğitim sistemi üzerinden yaptığı duyuruyla tespit edildiği,
- İhlalden etkilenen kişisel verilerin, kullanıcıların T.C. kimlik numaraları, kurum sicil numaraları, sürekli eğitim merkezinde kayıtlı olan kursiyerlerin e-posta adresleri ve uzaktan eğitim amaçlı kullanılmakta olan görsel ve işitsel kayıtları olduğunun düşünüldüğü,
- İhlalden etkilenen ilgili kişi gruplarının çalışanlar, kullanıcılar, öğrenciler ve müşteriler olduğu,
- İhlalden yaklaşık olarak 26438 kişinin etkilendiği

bilgilerine yer verilmiştir.

Konuya ilişkin inceleme devam etmekle birlikte, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 04.02.2025 tarih ve 2025/227 sayılı Kararı ile söz konusu veri ihlali bildiriminin Kurumun internet sitesinde ilan edilmesine karar verilmiştir.

İlgili karara buradan ulaşabilirsiniz.

MCLEGAL
Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

GÜNCEL HABERLER

ÖZEL NİTELİKLİ KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİNE İLİŞKİN REHBER YAYIMLANDI

Kişisel Verileri Koruma Kurumu (“Kurum”)tarafından 26/02/2025 tarihinde Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesine ilişkin bir rehber yayımlandı. 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun (KVKK) 6. maddesi çerçevesinde düzenlenen bu rehber, veri sorumlularının uyması gereken yükümlülükleri ve veri işleme süreçlerinde dikkat edilmesi gereken hususları kapsamlı bir şekilde ele almaktadır.

Özel Nitelikli Kişisel Veriler Nelerdir?

6698 sayılı Kanun’un 6. maddesine göre özel nitelikli kişisel veriler şunlardır:

- Irk ve etnik köken verileri
- Siyasi düşünce verileri
- Felsefi inanç, din, mezhep veya diğer inançlara ilişkin veriler
- Kılık ve kıyafete ilişkin veriler
- Dernek, vakıf ya da sendika üyeliğine ilişkin veriler
- Sağlık ve cinsel hayata ilişkin veriler
- Ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili veriler
- Biyometrik ve genetik veriler

Bu veriler ayrımcılığa sebep olabilecek hassas veriler olduğu için özel koruma tedbirlerine tabidir ve belirli hukuki işleme şartları kapsamında işlenebilir.

Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi kural olarak yasaktır, ancak belirli istisnai hallerde işlenebilir. Rehberde yer alan işleme şartları şunlardır:

- İlgili kişinin açık rızasının olması
- Kanunlarda açıkça öngörülmesi
- Fiili imkânsızlık nedeniyle rıza veremeyen kişinin hayatının veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması
- İlgili kişinin verisini alenileştirmesi ve bu iradeye uygun işlenmesi
- Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için zorunlu olması
- Sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişi veya yetkili kurumlar tarafından kamu sağlığının korunması, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla işlenmesi
- İstihdam, iş sağlığı ve güvenliği, sosyal güvenlik, sosyal yardım alanındaki hukuki yükümlülüklerin yerine getirilmesi için işlenmesi
- Siyasi, dini veya sendikal amaçla kurulan vakıf, dernek ve benzeri kuruluşların, üyelerine yönelik verileri işlemesi

Bu şartlar dışında özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi hukuka aykırı kabul edilmektedir ve ciddi yaptırımları bulunmaktadır.

GLOBAL GELİŞMELER

OECD RAPORU: VERİ DÜZENLEMELERİNİN EKONOMİK ETKİLERİ ÜZERİNE YENİ BULGULAR

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD), veri düzenlemelerinin ekonomik etkilerini ele alan yeni bir rapor yayımladı. “Economic Implications of Data Regulation” başlıklı rapor, ülkelerin veri yönetimi politikalarının ticaret, inovasyon ve ekonomik büyüme üzerindeki etkilerini inceliyor. Sınır ötesi veri akışları, küresel ticaretin temel taşlarından biri haline gelirken, hükümetlerin uyguladığı veri yerelleştirme ve veri koruma tedbirleri, işletmeler için yeni zorluklar yaratıyor.

OECD raporuna göre, veri yerelleştirme politikaları dünya genelinde giderek yaygınlaşıyor. 2023 yılı itibarıyla, 40 ülkede 100’den fazla veri yerelleştirme düzenlemesi yürürlüğe girdi.

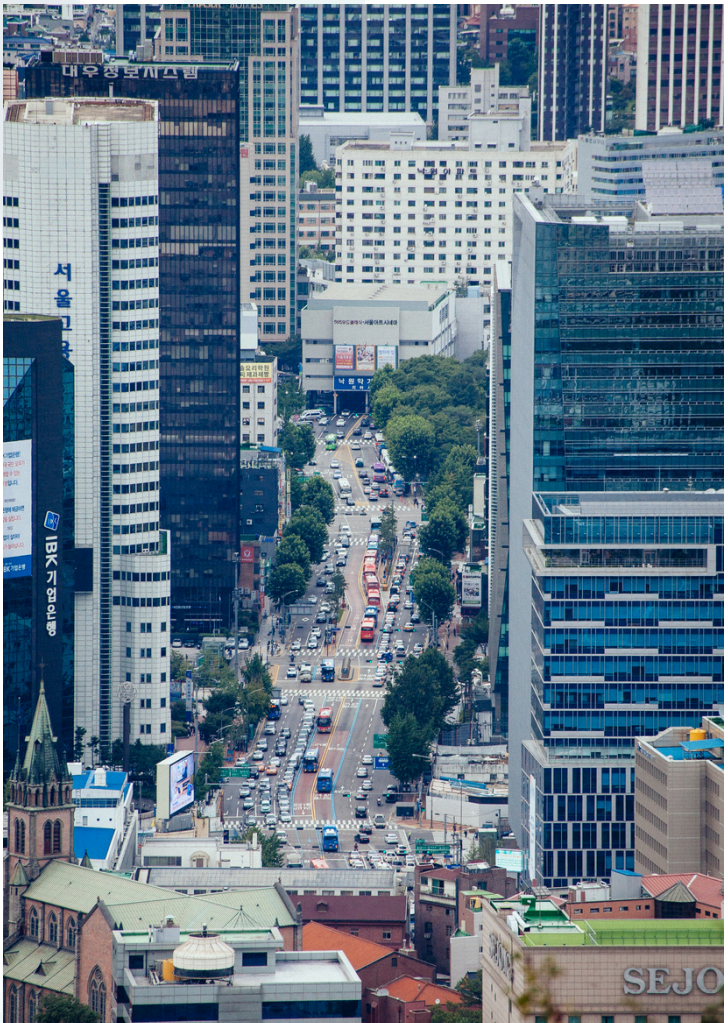

Bu düzenlemeler, verilerin belirli ülkeler içinde saklanmasını zorunlu kılarken, şirketlerin veri akışlarını kısıtlamasına neden oluyor. Raporda, bu tür kısıtlamaların küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ’ler) için yüksek uyum maliyetleri doğurduğu ve dijital hizmetlerin sınır ötesi genişlemesini zorlaştırdığı vurgulanıyor.

OECD’nin araştırması, verinin ekonomik değeri konusunda farklı yaklaşımları değerlendiriyor. Verinin değeri, büyük ölçüde nasıl toplandığı, işlendiği ve paylaşıldığı ile doğrudan bağlantılı. Rapor, veri yönetimi politikalarının inovasyon ekosistemlerine doğrudan etki ettiğini ve sıkı düzenlemelerin bazı sektörlerde büyümeyi yavaşlatabileceğini belirtiyor. Özellikle yapay zeka, finans ve sağlık sektörlerinde veri kısıtlamalarının inovasyonu olumsuz etkileyebileceği vurgulanıyor.

OECD, politika yapıcıları, veri düzenlemelerini oluştururken ekonomik etkileri dikkatlice değerlendirmeye çağırıyor. Dengeli bir yaklaşımın, hem kişisel verilerin korunmasını sağlarken hem de dijital ekonominin sürdürülebilir büyümesini destekleyebileceği belirtiliyor. Rapor, veri akışlarının serbest bırakılması ve uluslararası iş birliğinin artırılması gerektiğini, aksi takdirde küresel dijital ekonominin büyük ölçüde zarar görebileceğini ortaya koyuyor.

MCLEGAL
Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

GLOBAL GELİŞMELER

KİŞİSEL VERİLERİN ABD'YE AKTARIMI HAKKINDA BİLGİLENDİRME

Norveç Veri Koruma Otoritesi, Trump yönetimi sırasında ABD'de yaşanan bazı gelişmelerin ardından AB ile ABD arasındaki veri transferlerinin mevcut durumu hakkında bir sıkça sorulan sorular dokümanı yayımladı.

Kişisel Verilerin ABD'ye Aktarımı İçin Geçerli Kurallar ve Yeterlilik Kararı Nedir?

Genel olarak, kişisel verilerin Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) dışına aktarılması yasaktır; ancak bazı istisnalar bulunmaktadır. Örneğin, Avrupa Komisyonu tarafından "yeterlilik kararı" verilen ülkelere veri aktarımı mümkündür. ABD için de böyle bir yeterlilik kararı mevcuttur. Bu karar, kişisel verilerin, Data Privacy Framework Listesi'nde yer alan ABD'li şirketlere aktarılmasına izin vermektedir. Bu listeye kayıtlı olmayan ABD'li şirketlere veri aktarımı yaparken ise ek önlemler alınması gerekmektedir.

Privacy and Civil Liberties Oversight Board (PCLOB) Nedir ve Son Gelişmelerin Yeterlilik Kararı Üzerindeki Etkisi Nedir?

PCLOB, ABD istihbarat kurumlarını denetleyen ve bireylerin haklarının ihlal edilmemesini sağlayan bir kuruldur. Yakın zamanda, ABD Başkanı tarafından PCLOB'un birkaç üyesi görevden alınmış ve şu an itibarıyla kurulda sadece bir üye bulunmaktadır. Bu durum, kurulun karar alma yeterliliğini etkilemektedir. Ancak, yeni üyelerin atanması planlanmaktadır ve bu süreç tamamlanana kadar bazı görevler yerine getirilmeye devam edilecektir. Bu nedenle, şu an için ABD'ye veri aktarımına izin veren yeterlilik kararı geçerliliğini korumaktadır.

Kişisel verilerin ABD'ye aktarımı konusunda mevcut yeterlilik kararı halen geçerlidir. Ancak, ABD'deki gelişmeler yakından izlenmeli ve olası değişikliklere karşı hazırlıklı olunmalıdır. Veri aktarımı yapan şirketlerin, bu konudaki güncel bilgileri takip etmeleri ve gerekli durumlarda alternatif stratejiler geliştirmeleri büyük önem taşımaktadır.

GLOBAL GELİŞMELER

ÇOCUKLARIN DİJİTAL DÜNYADA GÜVENLİĞİ İÇİN BEUC'TAN ÖNERİLER

Avrupa Tüketici Örgütü (BEUC), çocukların çevrimiçi ortamda karşılaştığı gizlilik ihlalleri, bağımlılık yapıcı ve manipülatif tasarımlar gibi olumsuz etkileri ele almak amacıyla "Better Safe Than Sorry" başlıklı bir politika belgesi yayımladı. Bu belge, Avrupa Birliği'ne (AB) çocuklar için daha güvenli bir çevrimiçi ortam sağlamak adına bir dizi politika önerisi sunuyor.

BEUC'un Önerileri:

1. Çocuk Hesaplarının Varsayılan Olarak Gizli ve Güvenli Olması: Tüm çocuk hesaplarının varsayılan olarak gizlilik ayarlarının kapalı ve güvenli tasarıma sahip olması gerektiği vurgulanıyor.
2. Çocuklara Yönelik Gözetim Reklamlarının Yasaklanması: Dijital Hizmetler Yasası'nın sadece çevrimiçi platformları etkilemenin ötesine geçerek, çocukları hedefleyen tüm gözetim reklamlarının çevrimiçi ortamda yasaklanması öneriliyor.
3. Bağımlılık Yapıcı ve Manipülatif Özelliklerin Durdurulması: Sonsuz kaydırma ve toksik içeriğin yayılması gibi bağımlılık yapıcı ve manipülatif özelliklerin durdurulması gerektiği belirtiliyor.
4. AB Genelinde Influencer Pazarlama Kurallarının Belirlenmesi: Influencer pazarlaması için AB genelinde geçerli kuralların oluşturulması öneriliyor.
5. Mevcut AB Mevzuatının Etkin Bir Şekilde Uygulanması: Dijital Hizmetler Yasası da dahil olmak üzere mevcut AB mevzuatının doğru bir şekilde uygulanmasının önemi vurgulanıyor.

BEUC, çocukların güvenliğinin uzun süredir yeterince dikkate alınmadığını belirterek, AB'nin bu durumu değiştirme zamanının geldiğini ifade ediyor.

GLOBAL GELİŞMELER

VERİ KORUMA ETKİ DEĞERLENDİRMELERİ İÇİN YOL HARİTASI

İsveç Veri Koruma Otoritesi (IMY), kişisel veri işleme faaliyetlerinin risklerini değerlendirmek ve GDPR (Genel Veri Koruma Tüzüğü) uyumluluğunu sağlamak isteyen kuruluşlar için kapsamlı bir rehber yayımladı. “Veri Koruma Etki Değerlendirmeleri (DPIA) İçin Kılavuz” başlıklı bu belge, şirketlerin ve kamu kurumlarının kişisel verileri işlerken karşılaşabileceği riskleri belirlemelerine, azaltmalarına ve uygun önlemleri almalarına yardımcı olmayı amaçlıyor.

Veri Koruma Etki Değerlendirmesi (DPIA) Nedir ve Neden Önemlidir?

GDPR, belirli türdeki veri işleme faaliyetlerinin, bireylerin hak ve özgürlükleri açısından yüksek risk taşıyıp taşımadığını değerlendirmek için Veri Koruma Etki Değerlendirmesi (DPIA) yapılmasını zorunlu kılıyor. Özellikle büyük ölçekli gözetim sistemleri, yapay zeka destekli karar mekanizmaları ve hassas kişisel verileri içeren süreçler gibi yüksek riskli faaliyetler yürüten kuruluşların DPIA gerçekleştirmesi gerekiyor. DPIA, kuruluşların veri koruma risklerini öngörmesine ve gerekli önlemleri zamanında almasına olanak tanıyor.

IMY'nin Yayımladığı Rehberin İçeriği ve Kapsamı

IMY'nin yeni rehberi, DPIA sürecini sistematik ve uygulanabilir hale getirmek için iki ana bölümden oluşuyor:

1. Pratik Kılavuz: Bu kılavuz, on adımlık bir süreç önererek, etkili bir DPIA'nın nasıl yapılacağını anlatıyor. DPIA konusunda deneyimi olmayan kuruluşlar için rehber niteliğinde olan bu belge, değerlendirme sürecinin nasıl başlatılacağı, hangi verilerin inceleneceği ve risklerin nasıl ele alınacağı gibi temel konulara açıklık getiriyor.
2. Hukuki Yorum ve Mevzuat Desteği: Rehberin ek bölümü, GDPR'ın DPIA ile ilgili maddelerine detaylı hukuki açıklamalar getirerek, şirketlerin ve kamu kuruluşlarının yasal yükümlülüklerini daha iyi anlamalarına yardımcı oluyor. DPIA’nın ne zaman ve nasıl yapılması gerektiğine dair mevzuat bazlı bilgiler içeren bu bölüm, veri işleyen kuruluşlar için yol gösterici nitelikte.

IMY’nin yayımladığı bu rehber, İsveç’te faaliyet gösteren tüm şirketlerin ve kamu kurumlarının GDPR uyumluluğunu sağlamalarına yardımcı olmayı hedefliyor.

GLOBAL GELİŞMELER

İSPANYA VERİ KORUMA KURUMU AEPD'DEN GDPR İHLALİ NEDENİYLE 100.000 EURO PARA CEZASI

İspanya Veri Koruma Ajansı (AEPD), emlak yatırım projelerinde faaliyet gösteren Atrium Lex SFC'ye, kişisel veri koruma kurallarına uymadığı gerekçesiyle 100.000 Euro para cezası verdi.

28 Haziran 2022'de, bir yatırımcı, Atrium Lex SFC'den portföyüne ilişkin bilgi talep etti. Şirket, yanıt olarak yatırımcının ulusal kimlik kartının (DNI) bir kopyasını e-posta yoluyla göndermesini istedi. Ancak, bu verilerin nasıl işleneceğine dair hiçbir bilgilendirme yapılmadı. Yatırımcı, gizlilik politikası olmaması ve kimlik belgesinin güvenli olmayan bir yöntemle talep edilmesi nedeniyle 20 Mayıs 2023'te AEPD'ye şikayette bulundu.

AEPD'nin Tespitleri ve GDPR İhlalleri

AEPD tarafından yapılan incelemeler sonucunda, Atrium Lex SFC'nin aşağıdaki iki temel GDPR ihlalini gerçekleştirdiği belirlendi:

1. Yetersiz Bilgilendirme: Veri sahibine, verilerin hangi amaçlarla işleneceği, saklama süresi, üçüncü taraflarla paylaşımı ve hakları hakkında yeterli bilgi verilmedi. Bu durum, GDPR'nin 5(1)(a) ve 13. maddelerine aykırı bulundu.
2. Güvenlik Önlemlerinin Yetersizliği: Şirket, hassas kişisel verilerin korunması için yeterli teknik ve organizasyonel önlemleri almadı. Kimlik kartı gibi hassas verilerin güvenli bir ortamda paylaşılması gerektiği halde, güvensiz bir yöntem olan e-posta aracılığıyla talep edilmesi GDPR'nin 32. maddesinin ihlali olarak değerlendirildi.

Cezai Yaptırım

Bu ihlaller sonucunda AEPD, Atrium Lex SFC'ye toplam 100.000 Euro para cezası verdi. Cezanın 50.000 Eurosu yetersiz bilgilendirme nedeniyle, diğer 50.000 Eurosu ise güvenlik önlemlerinin ihlali nedeniyle uygulandı.